

Галатюк А.М.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,

Науковий керівник – **Усікова О.М.,** д.е.н., професор

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В УКРАЇНІ

Вирішальну роль у фінансовому забезпеченні сільськогосподарського виробництва відіграють фінансово-кредитні ресурси та ефективна кредитна політика держави. Фермерське господарство, є найбільш розповсюдженою формою підприємницької діяльності в галузі сільського господарства, і як будь-яка форма підприємницької діяльності, має на меті отримання прибутку. Але для модернізації та збільшення обсягів виробництва необхідні значні фінансові ресурси.

Саме тому урядовою ініціативою було передбачено державні кредити для фермерів. Вони спрямовані на здешевлення позик для виробників сільськогосподарської продукції, та є частиною проєкту «Доступні кредити 5-7-9%». Згідно цього проєкту, власники фермерських господарств можуть отримати позику до 60 млн грн на пільгових умовах. Це може бути інвестиційний кредит для придбання сільськогосподарської техніки терміном на 5 років. Або кредит на купівлю насіння, добрив та паливно-мастильних матеріалів строком до 3 років [1].

В Україні позики для розвитку фермерських господарств надають:

- банки, що реалізують спеціалізовані кредитні програми для фермерів;
- кредитні спілки, аграрні кооперативи та громадські організації, які надають фінансову підтримку сільськогосподарським підприємствам;
- державні програми, з якими можна ознайомитися на офіційному сайті Міністерства аграрної політики та продовольства України. Так державна програма підтримки розвитку сільського господарства передбачала на 2023 рік 9,6 млрд грн. на програми кредитування аграріїв [2].

За обсягами кредитування фермерських господарств найбільшими кредиторами є державні банки – Приватбанк, Ощадбанк, Укресімбанк, Укргазбанк, Сенсбанк. Активними також є великі комерційні банки: Райффайзен Банк Аваль, Кредобанк, Укрсіббанк.

При виборі кредитора фермеру слід брати до уваги відсоткову ставку, спосіб погашення, наявність пільгового періоду та можливість дострокового погашення. Суб'єкту господарювання необхідно вивчити кредитну програму та порівняти пропозиції різних фінансово-кредитних установ (рис. 1). Тільки після цього можливо визначити оптимальні умови з урахуванням специфіки фермерського господарства.

Рисунок 1 – Основні банківські продукти для фермерських господарств
Джерело: [3]

Основними умовами для оформлення кредиту на розвиток фермерського господарства є:

1. Стабільний дохід. Фермер повинен мати постійний дохід, достатній для погашення боргу. Зазвичай банки вимагають, щоби дохід фермера становив щонайменше 50% загальної суми кредиту.

2. Наявність застави. Заставою може бути нерухомість, земельна ділянка, основні засоби, аграрні розписки на майбутній урожай, банківський депозит, довгострокові біологічні активи.

3. Позитивна кредитна історія. Наявність непогашеної заборгованості чи прострочення за іншими заставами може негативно вплинути на можливість отримання нової позики.

4. Документи. Фермер має надати пакет документів, що підтверджують легальність діяльності та дохідність фермерського господарства [2].

Разом з тим, необхідно пам'ятати, що перелік необхідних документів кожен банк складає самостійно.

Список використаних джерел:

1. Державні кредити: які пільги доступні для фермерів. Офіційний сайт Приватбанку. <https://privatbank.ua/handbook/derzhavni-kredyty-dlia-fermeriv>.
2. Смакота Я. Як отримати кредит для сільського господарства. <https://agroapp.com.ua/uk/blog/yak-otrimati-kredit-dlya-silskogo-gospodarstva/>

3. Фінансування агросектору: Які програми кредитування пропонують банки. <https://kurkul.com/spetsproekty/1550-finansuvannya-agrosektoru-yaki-programi-kredituvannya-proponuyut-banki>.

Жуков В.О.,

здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету

Науковий керівник – **Мікуляк К.А.,**

асистент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ СТРАХОВИМИ РЕЗЕРВАМИ

Ефективне управління страховими резервами є ключовим елементом забезпечення фінансової стійкості та надійності страхової компанії. Страхові резерви являють собою фінансові зобов'язання, які компанія має для покриття страхових випадків, і саме вони дозволяють страховику забезпечувати безперебійне виконання своїх зобов'язань перед клієнтами. В умовах нестабільної економічної ситуації та глобальних ризиків, таких як економічні кризи, природні катаклізми або пандемії, питання оптимального формування та розподілу страхових резервів стає особливо актуальним. Це свідчить про важливість і своєчасність проведення подальших досліджень у цій галузі.

Метою роботи є обґрунтування теоретичних основ та практичних аспектів щодо особливостей управління страховими резервами, зокрема дослідження оптимальних підходів до їх формування, розподілу та інвестування для забезпечення фінансової стабільності страхової компанії.

Управління страховими резервами є одним із найважливіших аспектів діяльності страхової компанії, оскільки саме вони забезпечують можливість виконання фінансових зобов'язань перед клієнтами у випадку настання страхових випадків. Страхові резерви є частиною активів, які мають бути надійно сформовані та оптимально розподілені, щоб гарантувати стабільність компанії в умовах невизначеності та економічних коливань.

Основними принципами формування страхових резервів є відповідність резервів обсягу страхових зобов'язань, а також забезпечення належного рівня ліквідності [1]. Це означає, що компанія повинна постійно підтримувати та коригувати обсяги резервів відповідно до страхових портфелів та ризиків, пов'язаних з кожною категорією полісів, щоб мінімізувати можливі фінансові втрати. Крім того, страхові резерви мають формуватися з урахуванням специфічних ризиків, притаманних конкретним галузям страхування, що вимагає глибокого аналізу та регулярного оновлення даних щодо страхових випадків і фінансових показників компанії.

У сучасних умовах значного розвитку технологій та зростання доступу до інформації підходи до управління страховими резервами змінюються. Завдяки інноваційним методам обробки даних, страхові компанії можуть більш точно